

POZVÁNKA NA MEZINÁRODNÍ VĚDECKOU KONFERENCI

Západoslovanský román: teoretické, historické a interpretační kontexty

20.-21. října 2016 (čtvrtek-pátek)

v prostorách Akademie věd ČR v Praze (Vila Lanna, V sadech 1, 160 00 Praha 6 – Bubeneč)

V současné literární vědě (slavistiku nevyjímaje) se v poslední době objevuje znepokojující fenomén, který se vyznačuje (1) odklonem od komparativního výzkumu, (2) minimalizací nebo naopak přehnanou maximalizací výzkumu nadnárodních aspektů, (3) oslabením vzájemných kontaktů mezi institucemi (a vědci), kteří se zabývají problémy konkrétních národních literatur (např. polské, hornolužickosrbské či slovenské). Tato situace (bez ohledu na její příčinu), kdy je srovnávací reflexe „sekundárních atributů“ kultur/literatur (právě např. západoslovanských) marginalizována, může přinést řadu negativních jevů pro prostředí literárněvědné, slavistické a (částečně) i komparatistické. Slovanský ústav AV ČR se proto rozhodl navázat na přerušenu tradici vědeckých setkání, která by přinesla diskusi o vybraných otázkách slovanských literatur, a to jak v rovině národní, tak i v rovině nadnárodní. Tématem tohoto prvního setkání bude problematika románů západních Slovanů.

Organizátoři konference vycházejí z předpokladu, že specifičnost západoslovanského jazykově-kulturního areálu (pomíjíme nyní závěry některých badatelů o jeho ontologii – je to určitý jedinečný makrosystém) činí existence jazykových párů, ve kterých vždy jeden (polština, čeština, horní lužická srbština) více či méně dominuje tomu druhému. Jednotlivé páry tedy tvoří: (1) zbytek skupiny dávných jazyků lechických, v podobě páru polsko-kašubského; (2) skupina lužickosrbská, zastoupená Horními a Dolními Lužickými Srby; (3) skupina česko-slovenská. V podstatě totožný fenomén, tedy stejné párové opozice, vystupují i v západoslovanském areálu kulturně-literárním.

V každém páru stejně jako v jednotlivých skupinách fungují určitá sémantická (a strukturní) napětí: interjazyková, interkulturní, interliterární. Můžeme tedy předpokládat, že analogické sféry sémantických napětí se projevují i v románu, který je „prestižním“ literárním žánrem (zvláště pro „menší“ západoslovanské literatury). Zvolené abstractum *západoslovanský román* můžeme pochopit na jedné straně jako prvek většího makrosystému, tj. genologického systému evropských literatur a zároveň i jako prvek menšího makrosystému, tj. genologického systému literatur západoslovanských. Na druhé straně pak chápeme románovou produkci západoslovanských národů jako specifický makrosystém (právě *západoslovanský román*), který zahrnuje šest komponent: polský román, český román, slovenský román, román Horních a Dolních Lužických Srbů a Kašubů.

Základní tematické těžiště konference v širším aspektu je dáno již v jejím samotném názvu. Konkrétně bychom se chtěli zaměřit zejména na tři základní kontexty:

(1) Kontext teoretický:

- ontologie románu západních Slovanů jako makrosystému a ontologie jeho jednotlivých komponent (např. *differentia specifica* románu kašubského, slovenského atd.);

- sféra napětí externích: román západních Slovanů (jako makrosystém) a román jiných národnostních skupin (konvergence a divergence);
- sféra napětí vnitřních: a) vzájemné vztahy v okruhu konkrétního jazykovo-kulturního páru (kašubský – polský román, dolnolužickosrbský – hornolužickosrbský román, slovenský – český román); b) vzájemné vztahy mezi jednotlivými prvky jazykové-kulturních párů (např. polský – slovenský román, hornolužickosrbský – český román atd.);
- místo románu v genologickém systému konkrétní literatury a/nebo v systému literárních žánrů konkrétního jazykově-kulturního páru;
- „prostor“ románu: vztahy mezi žánrovými typy, románovými cykly, konkrétními texty.

(2) Kontext historický:

- dějiny románu západních Slovanů do roku 1945: a) specifika a vývoj jako makrosystému; b) specifika a vývoj románové produkce konkrétního páru; c) specifika a vývoj jednotlivých složek „západoslovanského románu“ (např. románu polského, českého atd.); d) dějiny a poetika žánrových typů;
- dějiny románu západních Slovanů 1945-1989;
- dějiny románu západních Slovanů po roce 1989.

(3) Kontext interpretační:

- nové interpretace románových děl v rámci západoslovanského areálu i v kontextu jednotlivých národních literatur.

Časový harmonogram:

- (1) do 31. května 2016 – závazné přihlašování,
- (2) do 30. června 2016 – informace o přivzetí přednášky do programu konference,
- (3) do 31. srpna 2016 – předběžný program,
- (4) do 15. září 2016 – závazný program.

Elektronické přihlášky na přiloženém formuláři zasílejte na adresu: derlatka@slu.cas.cz

Stati o rozsahu ca 15 stran budou publikovány v týmové publikaci. Příspěvky prosím zasílejte do 31. prosince 2016 r. Informace pro úpravu Vašich referátů dostanete po konferenci.

Konferenční jazyky: všechny západoslovanské (polština, kašubština, čeština, slovenština, horní a dolní lužická srbština) a němčina/angličtina.

Konferenční poplatek 40,- EUR nebo 1 100,- Kč bude vybírán v hotovosti při registraci.

Poplatek zahrnuje konferenční materiály, občerstvení v průběhu konference, slavnostní večeři a podíl na organizačních nákladech.

Veškeré náklady na cestu a pobyt si účastníci hradí sami.

Pracovníky Akademií věd chceme upozornit na případnou možnost využít k částečné úhradě pobytu reciproční dohody, které mohou existovat mezi Akademií v jejich zemi a Akademií věd ČR. Tuto záležitost je nutné řešit v domovské zemi na základě tam platných pravidel.

Účastníkům můžeme rezervovat ubytování v místě konání konference ve Vile Lanna, V Sadech 1, Praha 6.

Jednolůžkový pokoj s příslušenstvím a snídaní

950,- Kč/noc

Dvoulůžkový pokoj s příslušenstvím a snídaní

1450,- Kč/noc

Na setkání s Vámi se těší hlavní organizátor konference

Dr. phil. Tomasz Derlatka
Slovanský ústav AV ČR, v. v. i.
Fellowship J. E. Purkyně

